

МУНІЦИПАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: СТАВКА НА ІННОВАЦІЇ

Президія НАН України завжди тримала у фокусі своєї уваги діяльність регіональних наукових центрів. Їхні здобутки і проблеми, взаємодія академічних установ регіонів з місцевими органами влади та промисловими підприємствами були темами періодичних обговорень на засіданнях Президії НАН України. Так, у постанові №209 від 12 жовтня 2005 р. «Про діяльність Західного наукового центру НАН України та Міносвіти і науки України» Президія НАН України відзначила необхідність створення механізмів взаємодії регіональних наукових центрів і місцевих органів державної влади у розв'язанні актуальних проблем соціально-економічного і технологічного розвитку регіонів.

На виконання цієї постанови 3 лютого 2006 р. відбулося засідання Науково-координаційної ради Західного наукового центру НАН та МОН України у Тернопільській області, на якому обговорювалася участь наукових й освітянських установ у розв'язанні соціально-економічних проблем Тернопільщини. У засіданні взяли участь голова Західного наукового центру академік НАН України *М.І. Долішній*, ректор Тернопільського державного економічного університету *С.І. Юрій*, ректор Львівського державного аграрного університету академік УААН *В.В. Снітинський*, перший заступник голови Тернопільської обласної ради *В.П. Кравець*, відомі вчені, представники місцевих органів державної влади та самоврядування.

У вступному слові академік НАН України *М.І. Долішній* зазначив, що активна діяльність Науково-координаційної ради Західного наукового центру у Тернопільській області дала змогу науковцям і практикам зосередитися на важливій для регіону проблематиці досліджень. Ученим і надалі слід працювати над створенням відповідних програм розвитку, адаптованих до конкретних умов регіону, з мотивованими підходами, необхідними заходами, термінами виконання та фінансовим забезпеченням.

У своїй доповіді голова Науково-координаційної ради Західного наукового центру у Тернопільській області *С.І. Юрій* навів приклади ефективної співпраці влади та науки. Зокрема, наукове обґрунтування розв'язання низки проблем економічного і соціального розвитку області закріплено за відповідними вищими навчальними закладами м. Тернополя. Так, завдання інституційної бази та інституційних перетворень вирішуватиме Державний економічний університет; розвитку виробничого потенціалу, інновацій, використання природних ресурсів загального користування — Державний технічний університет ім. І. Пулюя, Національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка та Інститут агропромислового виробництва; освіти й наукового потенціалу — Національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка; охорони здоров'я і довкілля — Державний медичний університет ім. І. Горбачевського; зовнішньоекономічної діяльності і туризму — Державний економічний університет.

Із залученням фахівців Інституту регіональних досліджень НАН України розроблено «Стратегію економічного і соціального розвитку Тернопільської області на 2004–2015 роки». У сфері надання консультацій агропромислому комплексу ефективно працює науково-інформаційний центр «Добрі справи».

Спільно з Інститутом регіональних досліджень НАН України, Національним університетом «Львівська політехніка», Львівським банківським інститутом Національного банку України створено Науково-навчальний комплекс «Економосвіта». Розширює діяльність Науково-дослідний відділ проблем управління комплексним соціально-економічним розвитком регіону, що має подвійне підпорядкування НДІ інтелектуальних комп'ютерних систем НАН і МОН України, а також Навчально-інформаційний центр енергозбереження та енергетичного менеджменту при Тернопільському державному технічному університеті ім. І. Пулюя.

Академік УААН, ректор Львівського державного аграрного університету *В.В. Снітинський* проаналізував сучасний стан агропромислового комплексу регіону, визначив основні причини кризових явищ в економіці аграрного сектору, окреслив пріоритетні шляхи розвитку сільськогосподарського виробництва.

Директор Інституту економіки та менеджменту Національного університету «Львівська політехніка» *О.Є. Кузьмін* наголосив на необхідності активізації зовнішньоекономічної діяльності, збільшення обсягів інвестицій, забезпечення інноваційного розвитку економіки області. Він зауважив, що більше уваги слід приділяти такій порівняно новій галузі, як муніципальний менеджмент.

В обговоренні винесених на засідання питань узяли участь завідувач кафедри аграрного менеджменту *Т.Г. Дудар*, проректори з навчальної роботи *Є.В. Савельєв* та з наукової роботи Тернопільського державного

економічного університету *А.Ф. Мельник*, начальник головного управління економіки Тернопільської облдержадміністрації *І.М. Бойчик*.

Присутні акцентували увагу на злободенних соціально-економічних питаннях Тернопільщини. Аналіз економічного і соціального розвитку області дав змогу діагностувати цілу низку проблем, до розв'язання яких можуть і повинні залучатися науковці регіону. Зокрема, проблема стабілізації розвитку галузей АПК потребує наукового обґрунтування протизатратного і цінового механізмів на продукцію рослинництва і тваринництва. Назріла необхідність розробки організаційно-економічного механізму функціонування економічних відносин в АПК на основі інтеграції. Слід підготувати науково обґрунтовані рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності агропромислової продукції для формування повноцінного аграрного ринку й успішного входження до СОТ.

Потрібно також активізувати зусилля науковців щодо впровадження у практику органів місцевого самоврядування основних інструментів муніципального менеджменту. Це сприятиме розв'язанню гострих проблем життєдіяльності обласного центру. Такими проблемами є незадовільний стан комунальної сфери міста, недосконала інфраструктура бізнесу, деформованість ринку праці та високий рівень міграційних процесів.

Недостатнє використання рекреаційних можливостей регіону актуалізує наукові дослідження з методичного забезпечення лікувально-оздоровчого туризму, маркетингу туристично-рекреаційних послуг, методично-інструктивного та організаційно-інформаційного супроводу «зеленого туризму», враховуючи, зокрема, потенціал Гусятина, Заліщиків тощо.

Посилену увагу науковців вищих навчальних закладів регіону слід приділити питанням реструктуризації підприємств, зумовленої призупиненням їхньої діяльності, проце-

сами структурної трансформації економіки регіону, а також розробці науково обґрунтованих рекомендацій та методологічних засад корпоративного управління, механізмів банкрутства підприємств тощо.

Розв'язувати актуальну в контексті сучасних реалій проблему енергозбереження та раціонального використання паливно-енергетичних ресурсів у регіоні треба, спираючись на наукові розробки у сфері енергоощадливих технологій, нових матеріалів, інноваційних способів передачі та використання енергії, нетрадиційних джерел її отримання тощо.

Підбиваючи підсумки засідання, академік НАН України *М.І. Долішній* запропонував сформувати систему заходів для розвитку інноваційної інфраструктури в Тернопільській області, створити цілісні комплекси, які б об'єднали потенціал вищих навчальних закладів, наукових установ і промисловості з метою практичної реалізації актуальних інновацій.

На засіданні укладено угоду про співпрацю між Інститутом соціогуманітарних проблем людини Західного наукового центру і Тернопільським державним економічним університетом, яку підписали голова Західного наукового центру академік НАН Украї-

ни *М.І. Долішній* і ректор Тернопільського державного економічного університету *С.І. Юрій*.

Прийнято відповідну ухвалу та розроблено конкретні заходи щодо її виконання. З цією метою створено робочі групи, до яких увійшли відомі науковці та освітяни, представники виконавчої влади, господарських структур. Робочі групи працюватимуть за такими напрямками:

- ♦ впровадження енергоощадливих технологій, нетрадиційних і відновлюваних джерел енергії;
- ♦ розвиток галузей агропромислового комплексу;
- ♦ зовнішньоекономічна, інвестиційна діяльність і туризм;
- ♦ розвиток малого та середнього підприємництва, споживчого ринку;
- ♦ соціальний захист і соціальні програми.

Тернопільська обласна рада зобов'язалася розглянути на своїй сесії обговорені на засіданні питання соціально-економічного розвитку регіону та передбачити заходи, спрямовані на їх розв'язання, з відповідним фінансовим забезпеченням.

І. ДУЦЯК,
директор Західного наукового центру
НАН та МОН України